

S. Sayısı : 187

Devlet demiryolları bir kısım işletme işlerinin sureti idaresine ve demiryolları inşaat mukavelelerinden mümbais gümrük resmile diğer vergilerin mahsubuna dair kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/732)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/953

24 - III - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları bir kısım işletme işlerinin sureti idaresine ve demiryolları inşaat mukavelelerinden mümbais Gümrük resmile diğer vergilerin mahsubu hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 19 - III - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

I. İnönü

Bu kanun lâiyhasının esbabı mucibesi 1937 yılı muvazenei umumiye kanunu esbabı mucibesi içinde zikredilmiştir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 120

Esas No. 1/732

18 - V - 1938

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları bir kısım işletme işlerinin sureti idaresine ve demiryolları inşaat mukavelelerinden mümbais gümrük resmi ile diğer vergilerin mahsubu hakkında olup Başvekâletin 24 mart 1937 tarih ve 6/953 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâiyhası Encümenimize havale edilmiş olmakla Nafra vekâleti namına Münakalât dairesi reisi Kadri Musluoğlu ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol umum müdürü Cemal Yeşil hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Teklif olunan lâiyhadaki maddeler 1931, 1932 ve 1933 muvazenei umumiye kanunlarile tedvin

edilerek hükümleri 1937 malî yılı içinde dahi muhafaza edilen maddelerdir. Daimî hükümleri ihtiva eden bu maddelerin müstakil bir kanun halinde tedvini düşüncesile tanzim ve sevk edilmiş olan bu lâiya Encümenimizce de yerinde görülmüş ve aşağıda arz olunan bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

Lâiyhanın birinci maddesi; 1931 senesi haziranı başından itibaren Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden Nafra vekâletine alman inşaat işlerinden mütevellid hususların hususî bir kanun ile tayin edilmesi yolunda bîdayeten Devlet demiryolları ve limanları işlet-

me umum müdürlüğünün 1931 malî senesi bütçe kanununun beşinci ve sonra 1932 malî yılı umumî muvazene kanununun 31 nci maddesile tedyin edilmiş bir hükümdür.

Bu madde hükmüne tevfikân hazırlanarak Başvekâletin 1 - I - 1933 tarih ve 6/9 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclisin tasvibine arzolunan kanun lâyihası Nafia encümenince tedkik edildikten sonra Bütçe encümenine havale edilmişse de lâyihanın encümünde müzakeresi sırasında tebellür eden vaziyetlere göre yeni bir lâyiha tanzimi için mezkûr lâyiha Başvekâletin 30-XII-1933 tarih ve 6/3826 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclisten geri alınmış ve bu babda henüz Yüksek Meclisin tasvibine yeni bir lâyiha arzolanmamıştır. Bu lâyiha gelinceye kadar mezkûr hükmün devamı zarurî bulunduğundan aynen kabul edilmiştir.

Lâyihanın ikinci maddesi 1932 malî yılı muvazenei umumiye kanununun 33 ncü maddesile tesis edilmiş bir hükümdür. Bu hükme göre resmen işletmeğe açılarak bakımı da Devlet demiryolları işletme idaresine devredilen hatların noksanlarını ikmal için Nafia vekâleti bütçesinden mezkûr idareye bir tahsisat verilmektedir.

Demiryolları inşaatının devam etmekte bulunmasına binaen madde hükmünün muhafazası zarurî görülmüş ve ancak işletme idaresine devredilen hatların noksanlarını ikmal için Nafia vekâleti bütçesinden mezkûr idareye verilecek paranın idare bütçesinin varidat ve masraf kısmı-

larında da yer almasını temin için maddenin sonuna bir fıkra eklenmesi kabul olunmuştur.

Lâyihanın üçüncü maddesi, 1933 malî yılı muvazenei umumiye kanununun aynidir. Mukaveleleri mucibince Nafia vekâletine teveccüh eden demiryolları malzemesi gümrük resmi ile diğer vergilerin nâzım varidat ve masraf fasıllarına kayid olunarak mahsubları yapılacağına müteallik olan bu madde, son fıkrası kaldırılmak suretile kabul edilmiştir.

Lâyihanın dördüncü maddesi, 1932 ve beşinci maddesi 1931 malî yılları muvazenei umumiye kanunlarının 34 ve 13 ncü maddelerinin mütenazırı olub hükümlerinin muhafazası zarurî olduğu cihetle teklif veçhile kabul olunmuştur.

Meriyete müteallik olan 6 ncı madde ise değiştirilmiş ve lâyiha arzolan değişiklik dairesinde Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis V.	M. M.	Kâtib
Isparta	Trabzon	İstanbul
Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz	F. Öymen
Balıkesir	Gazi Anteb	Gümüşane
E. Adakan	A. H. Ayerdem	D. Sakarya
Malatya	Maraş	Muş
M. Öker	A. Tiridoğlu	Ş. Çiloğlu
Muş	Siird	Sivas
Ş. Ataman	M. Mayakon	Remzi Çiner
Seyhan		
N. Eldeniz		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları bir kısım işletme işlerinin sureti idaresine ve demiryolları inşaat mukavelelerinden mümbais gümrük resmîle diğer vergilerin mahsubuna dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet demiryolları inşaatı ile işletme işlerinin ayrılmasından mütehaddis vaziyetin netayıcı kanunu mahsusla tesbit ve tanzim edilinceye kadar bu vaziyetin işletmeğe taallük eden hususatı Nafia vekâletince tayin olunacak esaslara göre idare olunur.

MADDE 2 — Resmen işletmeğe açılmış ve bakımı da işletme idaresine devredilmiş bulunan hatların devir mazbatalarile tesbit edilen nevakıs bedelleri için Nafia vekâleti bütçesinden ifraz edilecek mebalîğ işletme idaresine verilir.

MADDE 3 — Devlet demiryolları inşaat mukaveleleriyle işbu inşaata müteallik mübayaa mukavelelerinden dolayı verilmesi lâzımgelen gümrük resmî ve diğer vergiler nazım varidat ve masraf fasıllarına kayid ve mahsub olunur. Evvelce tahakkuk edibte henüz tesviye edilmemiş olan vergi ve resimler dahi bu hükme tâbidir.

MADDE 4 — İşletmeğe açılmış hatlarda inşaat teşkilâtı tarafından yapılan ikmalî nevakıs ameliyelerinde veya bir senelik tamirat işlerinde çalışan memur ve müstahdemler ve bunların eşya ve erzakı ve bu kısmın bakımına muktazi malzeme o mintakaya inhisar etmek ve işletmede cari usuller tatbik edilmek şartile meccanen nakledilir. Bunun gibi muhtelif hatlardaki nevakısın ikmalinde müstahdem seyyar inşaat memur ve müstahdemleri de vazifeten seyahatlarında iş vagonları ve eşyalarile birlikte meccanen nakledilir.

MADDE 5 — Yeni inşa edilen demiryollarından resmen işletilmeğe açılmayanlar üzerin-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Resmen işletmeye açılmış ve bakımı da işletme idaresine devredilmiş bulunan hatların devir mazbatalarile tesbit edilen noksanların bedelleri için Nafia vekâleti bütçesinden ifraz edilecek mebalîğ işletme idaresine verilir.

Bu para Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü bütçesinin varidat kısmında (Noksanlar bedellerine mahsuben umumî muvazeneden alınan) adı ile açılacak bir fasla irad ve masraf kısmında (İşletmeğe açılmış hatların devir mazbatalarında gösterilen noksanların ikmalî masrafı) adı ile açılacak bir fasla tahsisat kaydolunur.

MADDE 3 — Devlet demiryolları inşaat mukaveleleriyle işbu inşaata müteallik mübayaa mukavelelerinden dolayı Hükümetçe verilmesi lâzımgelen gümrük resmî ve diğer vergiler nazım varidat ve masraf fasıllarına kayid ve mahsub olunur.

MADDE 4 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Aynen kabul edilmiştir.

de Nafia vekâletince tanzim olunacak tarifelere tevfikân ücret almamak şartile nakliyat icrasına mezuniyet verilmiştir.

MADDE 6 — Bu kanun 1 Haziran 1937 tarihinden muteberdir.

MADDE 7 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

19 - III - 1937

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Mal. V. V.
	Dr. T. R. Aras	Dr. R. Saydam
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

MADDE 6 — Bu kanun 1 Haziran 1938 tarihinden muteberdir.

MADDE 7 — Aynen kabul